

Notitie Stadspas

College
28 september 2012

GEMEENTE VELSEN

Inhoud

Inleiding	3
Verschillende soorten stadspassen	4
Huidig beleid & Context	9
Financiën	11
Overwegingen	12
Aanbeveling	16

Inleiding

In het kader van de begrotingsbehandeling 2012 heeft de gemeenteraad unaniem een motie aangenomen waarin het college verzocht wordt onderzoek te doen naar de mogelijkheden en kosten voor de invoering van een Velsense stadspas¹.

Het college gaf een positief advies over de motie wanneer deze geïnterpreteerd kon worden als het voorleggen van een samenvatting van de resultaten van eerdere onderzoeken op dit gebied. De mogelijkheden voor de invoering van een stadspas zijn namelijk reeds in 1994 en in 2000 onderzocht. Uit deze eerdere onderzoeken kan geconcludeerd worden dat de stadspas geen meerwaarde heeft als instrument om kortingen te bieden aan de Velsense minima. Ook van de inzet van een brede stadspas worden geen optimale resultaten verwacht. Onderzoek uit andere gemeenten geeft hetzelfde beeld en ook de Cliëntenraad van Velsen is nadrukkelijk tegen de invoering van een stadspas voor minima. Resumerend ontraadt het college in het collegebericht van 19 juni 2012 een verdere uitrol van de stadspas.

De gemeenteraad is echter van mening dat de wereld vanaf 2000 niet stil is blijven staan en vraagt in een nieuwe motie² dan ook om een actuele discussienota rondom de stadspas, die breder is dan alleen een kortingsinstrument voor minima. In voorliggende nota wordt uitvoering gegeven aan dit verzoek van de raad.

In deze nota wordt een aantal mogelijke scenario's voor de invoering van een stadspas geschetst. Van groot belang is het echter te realiseren dat een stadspas slechts een middel tot een doel is, en geen doel op zich. Zaak is dus om allereerst de beoogde doelstelling te bepalen. De volgende stap is dan om te kijken of een stadspas het geijkte middel is om dit doel te bereiken.

Naast verschillende opties voor het invoeren van een stadspas wordt daarom ook het huidige Velsense beleid in aanverwante beleidsterreinen onder de loep genomen. Welk beleid is er ten opzichte van minima en welke participatieregelingen bestaan er al op het gebied van cultuur, sport, jeugd en educatie. Ook wordt kort ingegaan op de reeds in de regio bestaande commerciële stadspasvariant de Kennemerpas.

Vervolgens wordt de financiële situatie op basis van de huidige regelingen uiteengezet en afgewogen tegen de geraamde kosten voor de invoering van een stadspas. Tot slot wordt een aantal overwegingen meegegeven om een duidelijk beeld te schetsen van de voor- en nadelen van de verschillende stadspasvarianten, welke wordt afgerond met een aanbeveling.

¹ MO.2 van 2011

² M1-P van 2012

1. Verschillende soorten stadspassen

Alvorens over te gaan tot de mogelijke invoering van een stadspas is het van belang antwoord te vinden op een aantal vragen. Ten eerste is het zaak na te gaan wat de **doelstelling** van de stadspas is. De stadspas is namelijk nadrukkelijk geen doel op zich maar een middel om bepaalde doelstellingen te realiseren. Van belang is dus eerst duidelijkheid te scheppen over het gewenste resultaat van een stadspas. Aan de hand daarvan kan onderzocht worden of de stadspas daadwerkelijk het geijkte instrument is om deze doelstellingen te behalen.

Ten tweede is het van belang te bepalen wie tot de **doelgroep** van een stadspas behoren. Sommige gemeenten kiezen ervoor de pas alleen voor minima beschikbaar te stellen, andere gemeenten stellen de pas beschikbaar voor een breder publiek. Ten derde is het van belang te bezien welke **instrumenten** de gemeente op dit moment al tot haar beschikking heeft. Daarna kan gekeken worden of en op welke manieren de stadspas ingevuld zou kunnen worden op een manier die binnen de gemeente Velsen zinvol is. Tot slot is het praktisch te bezien of deze invulling van een stadspas ook op andere manieren, met andere instrumenten gerealiseerd zou kunnen worden.³

Onderzoeken van de gemeente Velsen uit 1994 en 2000 zien het bevorderen van maatschappelijke participatie en het bieden van lastenverlichting voor burgers met een laag besteedbaar inkomen als belangrijkste doelen van de stadspas. De stadspas wordt in dit kader gezien als een instrument binnen het minimabeleid om activiteiten en aankopen haalbaar te maken waar men anders niet of nauwelijks aan toe komt. De achterliggende gedachte is dat mensen met een minimuminkomen vaak niet in staat zijn deel te nemen aan maatschappelijke activiteiten op het gebied van sport, recreatie en cultuur waardoor een sociaal en cultureel isolement dreigt.

In de raadsnoties⁴ is echter niet specifiek geformuleerd welk doel een stadspas in Velsen zou moeten dienen. Er zijn namelijk ook andere opties voor het inzetten van de stadspas. Een stadspas kan ingezet worden om voor alle inwoners voordeel op te leveren, bijvoorbeeld in de vorm van kortingen of voordeelacties of in de vorm van gemak. Een stadspas kan tevens dienen ter promotie van een stad of om bepaalde groepen in het zonnetje te zetten. De raad vraagt in haar motie om een geactualiseerde notitie waarin deze verschillende mogelijkheden uiteen worden gezet. Onderstaand wordt daarom, op basis van onderzoek, een vijftal scenario's uitgewerkt van mogelijke stadspasvarianten.

Bij dit onderzoek zal blijken dat minimaparticipatie in vrijwel alle bestaande stadspasvarianten een rol speelt. Soms als hoofddoelstelling, soms slechts als subdoelstelling, maar als element is minimaparticipatie nagenoeg altijd aanwezig.

Een aantal scenario's:

- Scenario 1: Citymarketing
- Scenario 2: Minimaparticipatie
- Scenario 3: Functionele gemeentepas
- Scenario 4: Winkelkortingspas
- Scenario 5: Vrijwilligerspas

Scenario 1: De stadspas als citymarketing

In sommige steden wordt de stadspas ingezet ter promotie van de stad. Het is een middel om inwoners en toeristen te betrekken bij evenementen en activiteiten in de stad.

³ http://www.amccconsultancy.nl/home/nieuws_86-11_waarom-eeen-stadspas.html

⁴ M0.2 van 2011 & M1-P van 2012

Doel: Meer toerisme naar de stad, frequenter gebruik van aangesloten instellingen en evenementen
Doelgroep: Burger & toerist

Voorbeelden van een dergelijk gebruik van de stadspas zijn te vinden in de gemeente Alkmaar en in de gemeente Oosterhout.

AlkmaarPas

De gemeente Alkmaar heeft, via de Stichting Promotie Alkmaar (SPA), per september 2008 de AlkmaarPas ingevoerd met een tweeledig doel. Enerzijds is dat het stimuleren van participatie, anderzijds het binden van regionale bezoekers aan Alkmaar. Beide doelen vallen onder stadspromotie. Interne promotie naar inwoners door ze te wijzen op activiteiten en winkelaanbod en zo een beter draagvlak voor voorzieningen te creëren, en om deelname aan de maatschappij te stimuleren. Maar ook externe promotie door het opzetten van een instrument om activiteiten en winkelaanbod bij regionale inwoners te promoten en herhaalbezoek te stimuleren.

De pas wordt gratis toegestuurd aan inwoners van Alkmaar met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm. Voor minima zijn een aantal participatieregelingen geïntegreerd rondom sport, cultuur en educatie. Niet-minima kunnen de pas kopen, voor hen gelden de participatieregelingen niet. De AlkmaarPas is begin 2012 positief geëvalueerd⁵. Het aantal pashouders stijgt gestaag. Van 10.568 pashouders in het eerste jaar naar 15.542 in het derde jaar. Ongeveer 59% van alle pashouders zijn minima, 41% zijn paskopers. Over drie jaar gemiddeld maakt ongeveer 21% van het totale aantal minima gebruik van de AlkmaarPas. Het aantal deelnemende bedrijven en organisaties is in drie jaar tijd gegroeid van 75 naar 165. De gemeente stelt jaarlijks een subsidie beschikbaar voor de AlkmaarPas van 300.000 euro. In 2010 is het participatiebudget overgeheveld naar de AlkmaarPas, jaarlijks ontvangt SPA daar € 78.000 voor. De kosten die in 2011 extra gemaakt zijn voor Kooppashouders zijn € 65.000,-. Per 2013 zal de gemeente jaarlijks 20.000 euro bezuinigen op de stadspas. De SPA werkt momenteel aan een plan om de AlkmaarPas met beperktere middelen vorm te geven.

Oosterhout Pas

De Oosterhout Pas kan door zowel inwoners als niet inwoners van de gemeente gekocht worden voor 10 euro, voor minima binnen de gemeente is de pas gratis. De pas heeft tot doel activiteiten in de stad extra toegankelijk en aantrekkelijk te maken. Er worden evenementen, lezingen, voorstellingen en workshops gehouden, die uitsluitend voor pashouders toegankelijk zijn of voor pashouders met korting toegankelijk zijn. De activiteiten die georganiseerd worden, worden mede mogelijk gemaakt door subsidie van de Gemeente Oosterhout. De Oosterhout Pas is in maart 2012 door het college geëvalueerd. Zowel het aantal actieve passen als het percentage deelnemers onder minima was teleurstellend en stond niet in verhouding tot de kosten, die 142.000 euro op jaarbasis bedragen. Geconcludeerd is dan ook dat de pas onvoldoende bijdraagt aan gemeentelijke beleidsdoelen. De subsidierelatie met de stichting Gemeentepas Oosterhout zal per 1 januari 2013 worden stopgezet.⁶

Scenario 2: Minimaparticipatie

In een aantal gemeenten is de stadspas een manier om beleid te voeren ten aanzien van minima. De stadspas wordt in dit geval gezien als een middel om de maatschappelijke participatie onder minima te verhogen. Door het verlagen van financiële barrières kunnen zij makkelijker deelnemen aan culturele, onderwijs en sportactiviteiten.

Doel: Verhogen maatschappelijke participatie onder minima

Doelgroep: Minima binnen de gemeente

De stadspas wordt op deze wijze ingezet in onder andere Amsterdam en Haarlem.

⁵ http://www.alkmaar.nl/gemeente/webcms/site/gemeente/bestuur/com/alg-raad/2012/files/p_55612.pdf

⁶ <http://ris.oosterhout.nl/system/IN.1208454.pdf>

Stadspas Amsterdam

De gemeente Amsterdam heeft sinds 1987 een stadspas. De Stadspas geeft pasbezitters de mogelijkheid om gratis of met korting deel te nemen aan culturele, sportieve en recreatieve activiteiten. In 2010 heeft de gemeente onderzoek gedaan naar de bekendheid en het gebruik van de Stadspas.⁷ De doelgroep van de Stadspas wordt gevormd door mensen met een minimuminkomen en hun gezin en 65-plussers, in totaal 24% van de Amsterdamse bevolking. Van deze groep bezit 83% een Stadspas, dit zijn zo'n 160.000 mensen. 24% van hen maakt gebruik van de bijbehorende kortingscheques. In de begroting voor 2012 is een bedrag van 1,9 miljoen opgenomen onder lasten stadspas, de baten bedragen 115.000 euro.⁸ Een herijking van de stadspas wordt, in het kader van de bezuinigingen, overwogen.

HaarlemPas

In Haarlem is de opzet van de Haarlempas per 2008 herzien⁹. De pas is sindsdien alleen beschikbaar voor minima die de pas bij de gemeente kunnen aanvragen. Met de Haarlempas krijgen pasbezitters kortingen in onder andere het zwembad, de bioscoop, de bibliotheek, in winkels en bij cursussen. Daarnaast kan de Haarlempas gebruikt worden bij het aanvragen van gemeentelijke minimaregelingen en het grootste deel van de bijzondere bijstand. Bij toekenning van de Haarlempas zijn het inkomen en vermogen van de aanvrager namelijk al vastgesteld waardoor de pas gebruikt kan worden als toetsingsinstrument. Voor de uitvoering van de Haarlempas wordt jaarlijks 67.000 euro begroot.¹⁰ In 2011 waren er 5002 pasbezitters.

Mensen met een Haarlempas maken vrijwel altijd ook gebruik van andere, voor minima beschikbare, voorzieningen. Zo hebben 40% van de bij het UVW ingeschreven niet-werkende werkzoekenden een HaarlemPas. Bijna alle mensen met een Wwb-uitkering of een WIJ-regeling hebben een HaarlemPas. Van de mensen met bijzondere bijstand heeft 72 procent een HaarlemPas.¹¹

Scenario 3: Functionele gemeentepas

De stadspas wordt in sommige gemeenten ingezet als een middel om gemeentelijke diensten aan te bieden zoals het parkeerbeleid, de milieustraat, het zwembad en openbaar vervoer.

Doel: Gemakkelijker gebruik gemeentelijke diensten

Doelgroep: Inwoners van de gemeente en omliggende gemeenten

De functionele gemeentepas wordt onder andere gebruikt in Eindhoven en in Zevenaar.

Stadspas Eindhoven

Alle inwoners van Eindhoven kunnen gratis een stadspas aanvragen. De stadspas kan gebruikt worden om toegang te verkrijgen tot de milieustraat, als abonnementspas voor de zwembaden en de IJsbaan in de gemeente, om voordeling te sporten tijdens daluren danwel om voordelig te sporten voor minima, als OV-pas voor kinderen en ouderen, om toegang te verkrijgen tot ondergrondse afvalcontainers bij woningen, om te parkeren en voor de fietsenstalling. Ook mensen die buiten de gemeente woonachtig zijn kunnen de stadspas aanvragen. De invoering van een functionele stadspas heeft de gemeente Eindhoven 5 ton gekost. Jaarlijks is 50.000 euro nodig voor onderhoud van soft- en hardware en is 121.000 euro beschikbaar voor de uitvoering van het aanbod aan gemeentelijke voorzieningen.¹²

Stadspas Zevenaar

In Zevenaar wordt de stadspas ingezet ten behoeve van het parkeerbeleid in de gemeente.

⁷ http://www.os.amsterdam.nl/pdf/2010_rapport_stadspas.pdf

⁸ http://www.amsterdam.nl/gemeente/pers/financien/begroting_2012/

⁹ <http://bis.haarlem.nl/infomanp/bijlagen/Bijlagen-DownDoc.asp?Item=2&format=3003&uid=429894876>

¹⁰ <http://bis.haarlem.nl/infomanp/bijlagen/Bijlagen-DownDoc.asp?Item=3&format=3003&uid=430332985>

¹¹ <http://bis.haarlem.nl/infomanp/bijlagen/Bijlagen-DownDoc.asp?Item=3&format=3003&uid=430654240>

¹² [http://eindhoven.notudoc.nl/cgi-](http://eindhoven.notudoc.nl/cgi-bin/showdoc.cgi?action=view/id=93285/type=pdf/Raadsvoorstel_tot_het_invoeren_van_een_stadspas__raadsnumm)

[bin/showdoc.cgi?action=view/id=93285/type=pdf/Raadsvoorstel_tot_het_invoeren_van_een_stadspas__raadsnumm_er_07.R2192.001_.pdf](http://eindhoven.notudoc.nl/cgi-bin/showdoc.cgi?action=view/id=93285/type=pdf/Raadsvoorstel_tot_het_invoeren_van_een_stadspas__raadsnumm_er_07.R2192.001_.pdf)

Met de stadspas kan betaald worden in delen van de stad waar betaald parkeren geldt en kan selectieve afsluiting plaatsvinden. De stadspas kan voor €2,50 worden aangevraagd.¹³ Een half jaar na invoering wordt de pas al door 20% van de parkeerders gebruikt.¹⁴

Scenario 4: Commerciële pas

In sommige gemeenten is de uitvoering van de stadspas uitbesteed aan onderzoeksbureau AMC Consultancy. Inzet van de stadspas hangt af van de lokale situatie en de wensen van de gemeente. De stadspas wordt in deze gemeenten veelal als commerciële pas ingezet. Er bestaan ook commerciële stadspasvarianten die buiten de gemeente om tot stand komen, op initiatief van bijvoorbeeld een ondernemersvereniging.

Doel: Afhankelijk van invulling, vanuit gemeenten veelal bedoeld om voorzieningen toegankelijk te maken voor minima door middel van aanbiedingen van commerciële partijen, puur commerciële variant is veelal bedoeld als winkelkortinspas

Doelgroep: Inwoners gemeente

Onderzoeksbureau AMC Consultancy is onder andere betrokken bij het minimabeleid in Zeist en Purmerend.

ZeistPas

In Zeist neemt AMC Consultancy sinds 1997 de uitvoering van de ZeistPas voor haar rekening, met de ondersteuning van lagere inkomensgroepen tot doel. Meerdere malen zijn wijzigingen aangebracht in het format van de pas. De ZeistPas wordt op dit moment gratis verstrekt aan minima als primaire doelgroep en is gekoppeld aan een declaratieregeling waarmee huishoudens met een laag inkomen kosten voor bijvoorbeeld het lidmaatschap van een vereniging gedeeltelijk kunnen declareren. Dit bedrag bedraagt 100 euro voor volwassenen en 200 euro voor kinderen. Ter voorkoming van stigmatisering wordt de pas ook voor 10 euro te koop aangeboden aan de overige inwoners van Zeist. De ZeistPas geeft pashouders korting bij meer dan 80 winkels, restaurants, musea en het theater. Ook krijgen pashouders korting op een maandelijks georganiseerde dagtocht.¹⁵

In 2011 heeft de Rekenkamercommissie een onderzoek uitgevoerd naar doeltreffendheid en doelmatigheid van de ZeistPas als onderdeel van het minimabeleid.¹⁶ Van de primaire doelgroep bezit bijna 90% een Zeistpas en maakt 2/3^e gebruik van de kortingen en de declaratieregeling. Niet-gebruik is vooral te wijten aan onbekendheid, oninteressante producten, te hoge prijzen ondanks de kortingen en schaamte. Kooppassen worden gebruikt door minder dan 1% van inwoners. De gemeentelijke kosten per pas bedragen ongeveer 40 euro voor de minimapassen en 30 euro voor de kooppassen. De stadspas kost de gemeente Zeist zo'n 1,5 ton per jaar, inclusief de Geld Terug Regeling is dat 5,5 ton.

Purmerend

De gemeente Purmerend heeft onderzoeksbureau AMC Consultancy in 2006 een haalbaarheidsonderzoek laten uitvoeren naar de invoering van een stadspas.¹⁷ Uit het onderzoek bleek dat invoering van een stadspas in Purmerend niet haalbaar is. Belangrijk is namelijk enerzijds of voldoende pashouders te genereren zijn om deelname voor organisaties interessant te maken. Tegelijkertijd moet er voldoende aanbod vanuit ondernemers zijn om de

¹³ http://www.zevenaar.nl/internet/betaald-parkeren_3739/item/stadspas_11731.html

¹⁴ http://www.zevenaar.nl/internet/persberichten_295/item/04-03-2011-succes-stadspas-ongekend-positieve-resultaten-betaald-parkeren-en-selectieve-toegang_16007.html

¹⁵ <http://www.zeistpas.nl/>

¹⁶

http://www.zeist.nl/bis/Raadsvoorstellen/Raadsvoorstellen_2012/12RAAD0020_Rekenkameronderzoek_naar_de_Zeist_pas_als_instrument_voor_het_minimabeleid/12RAAD0020_rv_Onderzoek_RKC_Zeistpas

¹⁷ <http://purmerend.nl/sites/home/files/BIS/2012/juni/07-78.pdf>

pas interessant te maken voor de potentiële pashouder. Het blijkt echter niet mogelijk genoeg aanbieders geïnteresseerd te krijgen. Ook het minimaal aantal pashouders lijkt niet realiseerbaar. Naar aanleiding van dit onderzoek heeft de raad besloten niet over te gaan tot de invoering van een stadspas. Wel is gekozen voor een geld-terug-regeling waarin diverse bestaande inkomensondersteunende regelingen zijn opgenomen. Zo is het voor de doelgroep eenvoudiger een beroep te doen op de verschillende beschikbare regelingen. Voor de uitvoering van deze regeling is in 2008 115.000 euro begroot, oplopend tot 169.000 euro in 2010. Bij de evaluatie van het armoedebeleid in 2009 werd geconcludeerd dat veel minima beter rondkomen, beter in staat zijn mee te doen in de samenleving en meer deelnemen aan culturele en sportieve activiteiten dankzij de geld-terug-regelingen. Voor 50% van de respondenten voorziet de regeling in een behoefte.¹⁸

In Purmerend heeft men ook de mogelijkheid onderzocht aan te sluiten bij de Stadspas van Amsterdam. Vanwege de ligging van Purmerend zijn veel inwoners georiënteerd op Amsterdam. Bij deelname zal het pasbureau van Amsterdam ook aanbiedingen in de gemeente Purmerend verzorgen, gebruikers van de pas kunnen dus zowel in Purmerend als in Amsterdam van kortingen gebruik maken. Kosten per pas bedragen 16 euro. Purmerend heeft besloten af te zien van deze optie omdat de pas alleen volgens Amsterdamse voorwaarden aangeboden kan worden: voor minima en 65-plussers op aanvraag verstrekt. In Purmerend zou dat betekenen dat het grootste gedeelte van de gebruikers zou bestaan uit 65-plussers met een inkomen dat boven het minimum ligt waardoor deelname weinig zou bijdragen aan de doelstelling van minimaparticipatie.¹⁹

In Velsen bestaat reeds een puur commerciële stadspasvariant die buiten de gemeente om tot stand is gekomen: de Kennemerpas. Meer informatie over deze pas staat in hoofdstuk 2.

Scenario 5: Vrijwilligerspas

Een aantal gemeenten zet een soort van stadspas in als attentie voor vrijwilligers die met de pas allerlei kortingen kunnen krijgen binnen de gemeente. Deze pas kan ook worden ingezet voor mantelzorgers. De vrijwilligerspas bestaat in sommige gemeenten ook naast of los van een stadspas.

Doel: Waardering tonen voor de inzet van vrijwilligers

Doelgroep: Vrijwilligers (en mantelzorgers)

Gemeenten waar gewerkt wordt met een vrijwilligerspas zijn onder andere Den Haag en Dordrecht.

Vrijwilligerspas Den Haag

In Den Haag, Rijswijk en Wassenaar wordt de vrijwilligerspas verstrekt door de vrijwilligerscentrale van Den Haag: HOF. Organisaties kunnen bij HOF vrijwilligerspassen aanvragen als blijk van waardering voor hun vrijwilligers. Met de pas ontvangen vrijwilligers aantrekkelijke kortingen, leuke last-minute aanbiedingen en vrijkaartjes. Daarnaast ontvangen ze het magazine IEDEREEN. In 2011 zijn in Den Haag 31.682 passen uitgegeven, in Wassenaar waren dat er 1.967 en in Rijswijk 1.802.²⁰ De passen worden gratis verstrekt, het gehele bedrag wordt betaald door de gemeente. De kosten per pas bedragen €8,50, dit heeft betrekking op de fabricatie van de pas en de contacten met alle aanbieders van kortingen en acties. Op dit moment onderzoekt men de mogelijkheid om de vrijwilligerspas te combineren met de mantelzorgpas.

Vrijwilligerspas Dordrecht

In Dordrecht wordt de vrijwilligerspas uitgegeven door het samenwerkingsverband Sociaal Cultureel Werk (SSKW). Doel van de pas is tweeledig. Eenderzijds is de pas bedoeld als bedankje

¹⁸

http://purmerend.nl/sites/home/files/attachments/2011/algemene%20pagina's/2009_evaluatie_armoedebeleid_0.pdf

¹⁹ Purmerpas; onderzoek naar de mogelijkheden van invoering van een stadspas in de gemeente Purmerend door KWIZ te Groningen, juni 2006

²⁰ <http://www.hofnet.nl/organisaties/waardeer-je-vrijwilligers/vrijwilligerspas/>

voor vrijwilligers. Zo krijgen ze korting bij winkels, een maandelijks magazine, zijn er last minute acties en worden overgebleven kaartjes bij bijvoorbeeld het theater voor weinig geld aangeboden. Anderzijds wordt de pas gebruikt om vrijwilligersorganisaties te wijzen op een aantal belangrijke zaken die geregeld moeten zijn voor vrijwilligers, bijvoorbeeld op het gebied van vrijwilligerscontracten en verzekeringen. De pas kost 7,50 euro per jaar. Organisaties kunnen de pas voor hun vrijwilligers aanvragen, daarvoor betalen ze 1,95 euro per pas. De gemeente vult het resterende bedrag aan.²¹ In Dordrecht krijgen bijna 7000 vrijwilligers de pas.

Bijkomend voordeel is dat een uitgebreide administratie ontstaat van het vrijwilligersbestand in de gemeente, zo kan deze doelgroep gericht benaderd worden.

Sinds dit jaar is de VrijwilligersPas van het SSKW een samenwerking aangegaan met de nationale vrijwilligerskaart. Naast de 200 aanbieders in Dordrecht en omgeving kunnen vrijwilligers nu in het hele land profiteren van kortingen en acties.²²

2. Huidig beleid & context

Het overgrote deel van de in den lande bestaande stadspassen heeft een vorm van minimaparticipatie als hoofd- of subdoelstelling. Bij stadspas 2 is dit de hoofddoelstelling, in pas 1 en 4 is minimaparticipatie opgenomen als subdoelstelling en ook in pas 3 kunnen kortingen voor minima verwerkt worden. Het is daarom interessant te kijken naar wat Velsen nu al doet op het gebied van participatieregelingen.

Cultuur

Om cultuurparticipatie te bevorderen bestaat een tweetal participatieregelingen: tegemoetkoming voor deelname aan sociaal-culturele activiteiten van € 75 per gezinslid per jaar en tegemoetkoming voor actieve deelname aan sport/cultuur voor kinderen van 4-18 jaar van € 100 per jaar. Minima hebben de keuze deze regelingen in te zetten voor sport of cultuur. Het Kunstencentrum Velsen, dat door de gemeente gesubsidieerd wordt, kent inkomensafhankelijke tarieven.

Regeling Cultuur	Kosten in 2011
tegemoetkoming voor deelname aan sociaal-culturele activiteiten van € 75 per gezinslid per jaar	€ 135.000
tegemoetkoming voor actieve deelname aan sport/cultuur voor kinderen van 4-18 jaar van € 100 per jaar	€ 35.000
Totaal	€170.000

Sport

De Jeugdsportpas heeft tot doel kinderen op laagdrempelige wijze te laten kennismaken met sport. Met de Jeugdsportpas kunnen kinderen tussen vijf en twaalf jaar tegen een kleine vergoeding verschillende sporten uitproberen. Jaarlijks doen 860 kinderen mee, die gezamenlijk 6800 uur sporten. Bijna 70% van de kinderen is afkomstig uit de zogenaamde aandachtswijken van Velsen. De kosten voor de Jeugdsportpas bedragen 52.000 euro.

Participatie is geen doelstelling van de Jeugdsportpas, maar geldt wel als positief neveneffect. 10 tot 15% van de kinderen die de Jeugdsportpas gebruiken, worden na hun kennismaking lid van een sportvereniging.

²¹ <http://www.sskw.nl/vrijwilligerspas.html>

²² <http://www.dordrecht.net/nieuws/2012-01-13-8551-aanbod-vrijwilligerspas-sskw-in-een-klap-verdrievoudigd.html>

Indien nodig kunnen ouders van kinderen die lid willen worden van een sportclub gebruik maken van de twee participatieregelingen die ook voor cultuur gelden: tegemoetkoming voor deelname aan sociaal-culturele activiteiten van € 75 per gezinslid per jaar en tegemoetkoming voor actieve deelname aan sport/cultuur voor kinderen van 4-18 jaar van € 100 per jaar.

Regeling Sport	Kosten in 2011
(zie ook bij cultuur) tegemoetkoming voor deelname aan sociaal-culturele activiteiten van € 75 per gezinslid per jaar	Zie Regeling Cultuur
(zie ook bij cultuur) tegemoetkoming voor actieve deelname aan sport/cultuur voor kinderen van 4-18 jaar van € 100 per jaar	Zie Regeling Cultuur
Jeugdsportpas	€ 52.000
Totaal	€ 52.000

Jeugd / Educatie

Een aantal participatieregelingen is specifiek bedoeld voor kinderen. Zo zijn er de reeds beschreven tegemoetkoming voor actieve deelname aan sport/cultuur voor kinderen van 4-18 jaar van € 100 per jaar en de Jeugdsportpas. Daarnaast bestaat de mogelijkheid een vergoeding te krijgen voor de aanschaf van een computer voor kinderen op het voortgezet onderwijs. De peuterspeelzalen, die door de gemeente gesubsidieerd worden, hanteren bovendien inkomensafhankelijke tarieven.

Regeling Jeugd / Educatie	Kosten in 2011
(zie ook bij cultuur) tegemoetkoming voor actieve deelname aan sport/cultuur voor kinderen van 4-18 jaar van € 100 per jaar	Zie Regeling Cultuur
(zie ook bij sport) Jeugdsportpas	Zie Regeling Sport
vergoeding voor computer voor kinderen op het voortgezet onderwijs	€ 42.000
Totaal	€ 42.000

Armoedebeleid

Het armoedebeleid heeft het voorkomen van armoede en het doorbreken van sociaal isolement tot doel voor alle inwoners met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm. Bij benadering gaat het om 2500 tot 3000 huishoudens. Met de huidige regelingen worden er 1500 tot 1700 huishoudens bereikt. Dat gebeurt door een actieve, laagdrempelige benadering op basis van bestandskoppelingen.

Naast de individuele bijzondere bijstand voor kosten als gevolg van medische of sociale omstandigheden zijn er meer (beleids)maatregelen. Hieronder noemen we enkele specifieke regelingen:

Regeling	Kosten in 2011
1. (zie ook bij cultuur / sport) tegemoetkoming voor deelname aan sociaal-culturele activiteiten van € 75 per gezinslid per jaar	Zie Regeling Cultuur
2. (zie ook bij cultuur / sport) tegemoetkoming voor actieve deelname aan sport/cultuur voor kinderen van 4-18 jaar van € 100 per jaar	Zie Regeling Cultuur
3. toeslag voor chronisch zieken van € 250 per jaar	€ 208.000
4. (zie ook bij jeugd / educatie) vergoeding voor computer voor kinderen op het voortgezet onderwijs	Zie Regeling Jeugd/Educatie
5. bijdrage aanschaf duurzame gebruiksgoederen van € 350 per huishouden per jaar mits al 3 jaar laag inkomen	€ 195.000
6. langdurigheidstoeslag; bedrag afhankelijk van gezinssamenstelling varieert van € 375 tot € 535 per jaar	€ 230.000
Totaal	€ 633.000

NB: in 2012 is bedrag bij regeling 3; € 125. p.p. Jaarbedrag 2012 wordt geschat op €100.000,- .

Al deze regelingen komen ten goede aan minima. Een aantal heeft hun maatschappelijke participatie tot doel. Dit zijn de regelingen 1, 2 en 4 die reeds genoemd zijn in het kader van cultuur, sport en jeugd/educatie. De overige kosten van deze regelingen hebben niet participatie tot doel en worden dan ook niet meegenomen in het kostenoverzicht van de participatieregelingen.

Totale Kosten bovenstaande participatieregelingen (excl. specifiek armoedebeleid):

Regeling	Kosten in 2011
tegemoetkoming voor deelname aan sociaal-culturele activiteiten van € 75 per gezinslid per jaar	€ 135.000
tegemoetkoming voor actieve deelname aan sport/cultuur voor kinderen van 4-18 jaar van € 100 per jaar	€ 35.000
Jeugdsportpas (participatiebevorderend en niet specifiek voor minima)	€ 52.000
vergoeding voor computer voor kinderen op het voortgezet onderwijs	€ 42.000
Totaal	€ 264.000

Commerciële alternatieven: de Kennemerpas

Voor de regio Kennemerland bestaat reeds een commerciële winkelkortingspas. De Kennemerpas is een Velsense onderneming die sinds vijf jaar actief is. Iedereen kan de Kennemerpas aanschaffen voor €17,95; deze biedt kortingen in een groot aantal winkels in Velsen, Beverwijk, Heemskerk en Haarlem. Inmiddels hebben zo'n 220 bedrijven zich aangesloten waarvan er ongeveer 160 in Velsen gevestigd zijn. Bovendien is 95% van de pashouders in Velsen woonachtig. Het aantal pashouders is echter relatief beperkt.

3. Financiën

Geen van de beschreven scenario's is kostenneutraal uit te voeren. Over het algemeen kan gesteld worden dat invoeringskosten, uitvoering en promotie van een stadspas hoge kosten met zich meebrengen (waar een relatief laag rendement tegenover staat).

Dit is veelal de reden dat gemeenten ofwel niet overgaan tot invoering van een stadspas ofwel stoppen met de stadspas. Binnen de nu sluitende begroting 2013 is op dit moment nog geen rekening gehouden met de invoering van een stadspas. Budgetneutrale invoering kan overwogen worden indien gekozen wordt daarvoor andere middelen vrij te maken. Met het oog daarop worden hieronder de huidige kosten voor de bestaande participatieregelingen afgezet tegen de mogelijke kosten van een stadspas. Dit maakt het mogelijk een afweging te maken tussen het continueren van het huidige beleid tegenover het hervormen door middel van nieuw beleid.

Uit het vorige hoofdstuk is gebleken dat de huidige **participatieregelingen** (exclusief het specifieke armoedebeleid) de gemeente Velsen 264.000 euro op jaarbasis kosten.

Regeling	Kosten in 2011
tegemoetkoming voor deelname aan sociaal-culturele activiteiten van € 75 per gezinslid per jaar	€ 135.000
tegemoetkoming voor actieve deelname aan sport/cultuur voor kinderen van 4-18 jaar van € 100 per jaar	€ 35.000
Jeugdsportpas	€ 52.000
vergoeding voor computer voor kinderen op het voortgezet onderwijs	€ 42.000
Totaal	€ 264.000

De kosten (invoering, uitvoering, etc. etc.) van een stadspas lopen, voor zover inzichtelijk, per gemeente uiteen. Om toch een indruk van de kosten te krijgen, nemen we de gemeente Zeist als referentie, een gemeente met ruim 61.000 inwoners (Velsen 67.000) waarvan ongeveer 4.000 minima (Velsen 3.000). De ZeistPas kost de gemeente ruim 1,5 ton per jaar. (zie hieronder) Wanneer de geïntegreerde Geld Terug Regeling (dus incl. participatieregelingen) wordt meegerekend bedragen de kosten 5,5 ton. Zeist kiest ervoor de stadspas ook te koop aan te bieden aan niet-minima voor €10 euro. De kosten hiervoor bedragen ruim 13.000 euro. De kosten per pas (ongeveer 40 euro voor minima, 30 euro voor niet-minima) wijken niet erg af van wat elders gangbaar is. Vergelijken is echter lastig vanwege de grote verschillen in beleid en uitvoeringspraktijk tussen gemeenten.²³

Kosten Stadspas Zeist	Kosten in 2010
Stadspas voor minima	€ 156.200
Kosten niet-minima	€ 13.073
Kosten Zeistpas	€ 169.273
Geld Terug Regelingen (participatieregelingen)	€ 379.629
Totaal	€ 548.902

Omgerekend naar de Velsense situatie zou dit plaatje er als volgt uitzien:

Kosten Stadspas Velsen	Kosten in 2010
Stadspas voor minima (a 39,05 x 1500 minima)	€ 58.575
Kosten niet-minima (a 29,05 x 3950 personen*)	€ 114.748
Kosten Zeistpas	€ 173.343
Geld Terug Regelingen (participatieregelingen) (82,82 x 1500 minima)	€ 124.230
Totaal	€ 297.553

** Uitgaande van 5000 pasgebruikers en een gebruik onder minima van 70% voor een rendabele stadspas, zoals gesteld in onderzoek voor de gemeente Purmerend door het KWIZ.*

Financieel gezien zou een stadspas als kortingsinstrument volgens het model van Zeist dus ongeveer een ton goedkoper zijn dan de huidige Velsense participatieregelingen. Wanneer we kijken naar de daarin geïntegreerde participatieregelingen komt het bedrag iets hoger uit dan het bedrag dat de gemeente Velsen nu uitgeeft aan participatieregelingen. Een fors deel van de middelen, 114.748 euro, komen op deze manier niet ten goede aan minima. Onderzoek wijst namelijk uit dat voor een rendabele stadspas ongeveer 5000 pashouders nodig zijn. Tevens blijkt dat bij een directe benadering van minima ongeveer 70% van hen gebruik maakt van de stadspas²⁴. Dit betekent dat, om de pas rendabel te maken, zo'n 3950 stadspassen verkocht moeten worden. Kooppassen kosten de gemeente 29,05 euro per stuk, waarmee een hoge prijs betaald wordt om stigmatisering te voorkomen.

Een puur commerciële pas hoeft de gemeente geen geld te kosten omdat deze door ondernemers zelf wordt opgezet. De gemeente heeft daarin dan ook geen taak en geen mogelijkheden de pas als sturingsinstrument voor beleid te gebruiken.

4. Overwegingen

De raad verzoekt in zijn motie een zo breed mogelijke uiteenzetting van de mogelijkheden van een stadspas, die niet noodzakelijkerwijs minimaparticipatie tot doel hebben. Er moet echter geconcludeerd worden dat de verschillende stadspassen in den lande toch veelal – in meer of mindere mate – het bevorderen van minimaparticipatie tot doel hebben. Zowel de stadspassen in scenario 1, 2 en 4 richten zich, op verschillende manieren, op de minimadoelgroep.

Minimaparticipatie

²³ www.zeist.nl/bis/dsresource?objectid=65060

²⁴ Meer informatie over de haalbaarheid van een stadspas vindt u in hoofdstuk 4.

De stadspas zoals beschreven in scenario 2 richt zich puur en alleen op het bevorderen van minimaparticipatie. Alleen minima komen daarom in aanmerking voor een stadspas. Deze variant van de stadspas brengt echter het risico van stigmatisering met zich mee. Schaamte kan er zodoende toe leiden dat minder gebruik wordt gemaakt van de pas. In Haarlem heeft de pas het voordeel het voor minima makkelijker te maken in aanmerking te komen voor andere minimaregelingen. De stigmatiserende werking is echter groot. Bovendien zijn in Velsen de digitale systemen al zodanig gekoppeld en geïntegreerd dat een pas daarvoor niet nodig is.

De passen in scenario 1 en 4 richten zich niet uitsluitend op minima. Om stigmatisering te voorkomen wordt de pas te koop aangeboden aan niet-minima, zodat ook zij van de kortingen en acties kunnen profiteren. Dit brengt echter wel additionele kosten met zich mee. Dit is de prijs die de gemeente betaalt om stigmatisering te voorkomen. Een succesvolle stadspas kan zodoende aan zijn eigen succes ten onder gaan, omdat te veel niet-minima de pas gebruiken.

Een stadspas met minimaparticipatie als (sub)doelstelling brengt relatief hoge kosten op het gebied van uitvoering en promotie met zich mee. Het is daarom de vraag of een stadspas het meest efficiënte en effectieve middel is om minimaparticipatie te bevorderen. Veelal is het niet-gebruik hoog. Om gebruik te maken van de verschillende aangeboden kortingen moet toch geld worden uitgegeven. Juist mensen met een kleine portemonnee kunnen deze bedragen veelal niet missen. Alle extra uitgaven zijn namelijk een probleem.

Dit is voor de Velsense cliëntenraad, spreekbuis van de doelgroep, de reden tegen de invoering van een stadspas te zijn. Een tweede reden is dat de stadspas weinig gericht is op de individuele behoeften van minima; het biedt hen geen keuzevrijheid in het doen van bestedingen. In feite is de pas dus een aanbodgericht instrument. De cliëntenraad heeft daarom onlangs nog te kennen gegeven voorkeur te hebben voor het behouden van de reeds bestaande regelingen voor minima. Tevens blijkt dat minima die beschikken over een stadspas veelal ook gebruik maken van andere gemeentelijke voorzieningen.

Commerciële alternatieven

Tussen de gemeente en het Velsense MKB vindt regelmatig overleg plaats. Uit deze overleggen blijkt op geen enkele wijze dat de lokale middenstand behoefte zou hebben aan de invoering van een stadspasvariant. De invoering van een commerciële stadspas lijkt bovendien weinig zinvol vanwege de reeds in de regio bestaande Kennemerpas waaraan veel Velsense ondernemers deelnemen en de kortingsacties die op eigen initiatief worden georganiseerd. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de voordeelactie die leden van de Rabobank 20% korting geeft op het lidmaatschap van de bibliotheek Velsen.

Sowieso is de uitvoering van een puur commerciële winkerkortingspas een zaak van samenwerkende ondernemers en geen gemeentelijke taak vanwege het gebrek aan sturingsmogelijkheden voor het nastreven van beleidsdoelstellingen.

Koopstromenonderzoek uit 2011 wijst bovendien uit dat Velsenaren voor hun niet-dagelijkse artikelen vaak uitwijken naar Haarlem en Beverwijk. Het ligt niet in de lijn der verwachting dat een stadspas ter promotie van de stad daarin verandering zal kunnen brengen omdat deze afvloeiing met name wordt veroorzaakt door het relatief beperkte winkelaanbod voor niet-dagelijkse artikelen. Dit is tegelijkertijd de reden dan de toevloeiing vanuit andere gemeenten beperkt is.²⁵ Niet het verkrijgen van korting via een stadspas maar de veelzijdigheid van het winkelaanbod bepaalt dus waar mensen gaan winkelen. Als steuntje in de rug voor het MKB lijkt een stadspas dus weinig zinvol.

²⁵ http://kso2011.databank.nl/Report/style/pdf/gemeente/gemeente_453.pdf

Daarnaast bestaan vandaag de dag vele mogelijkheden om online naar aanbiedingen te shoppen, zoals via Groupon en VakantieVeilingen.nl, waardoor gemeentegrenzen meer en meer arbitrair lijken te zijn. De stadspas als kortingsinstrument is in die zin mogelijk een wat achterhaald instrument. Zie in dit verband ook de recente onderzoeken van onder andere het CBS waaruit blijkt dat mensen meer en meer online hun aankopen doen, en veel minder fysiek in de winkels aanwezig zijn.²⁶

De invoering van een stadspas voor het gebruik van gemeentelijke voorzieningen, zoals uitgewerkt in scenario 3, neemt hoge invoerings- en uitvoeringskosten met zich mee in verband met het opzetten en onderhouden van ingewikkelde digitale systemen. Vraag is in hoeverre het aantal voorzieningen dat de gemeente Velsen middels een dergelijke pas zou willen aanbieden aan haar burgers opweegt tegen de hoge kosten.

Haalbaarheid

Er zijn twee kernelementen die het succes van een stadspas bepalen. Voldoende pashouders om deelname voor organisaties interessant te maken en voldoende aanbiedingen vanuit de profit en non-profitsector om de pas voor pashouders aantrekkelijk te maken. Deze wisselwerking is van essentieel belang. Onderzoek van het KWIZ uitgevoerd voor de gemeente Purmerend toont aan dat op basis van de 'stadspasmarkt' minimaal 5000 pasbezitters nodig zijn om voldoende gebruikersvolume te creëren. Binnen de gemeente Velsen leven naar schatting 3000 mensen van een minimuminkomen. 1500 van hen zijn in beeld (met name via de gemeentelijke uitkeringen). Wanneer minima de pas zelf moeten aanvragen maakt gemiddeld 20 tot 25% van hen gebruik van het aanbod van een stadspas. Bij een directere benadering loopt dit aantal op tot ongeveer 70%. Uitgaande van deze 70% zouden 1050 passen gebruikt worden door minima. In dit geval zouden daarnaast nog 3950 kooppassen verkocht moeten worden. Op de volwassen bevolking van Velsen zou dat neerkomen op 1 op de 14 Velsenaren.²⁷ De praktijk wijst uit dat van de groep niet-minima ongeveer 3,5% van de bevolking gebruik maakt van een stadspas, een uitgebreide reclamecampagne kan het aanschafratio laten oplopen tot 7,5%. Het minimumaantal pashouders zou dus net haalbaar zijn. De pas zal dan wel met veel zorg in de markt moeten worden gezet. Zonder directe benadering van minima en een uitgebreide reclamecampagne richting niet-minima zal het aantal pashouders te laag zijn om de pas succesvol te laten zijn.²⁸ Bovendien moet rekening worden gehouden met een zekere aanlooptijd om voldoende bekendheid te genereren.

Tweede vraag is of een aantrekkelijk aanbod gerealiseerd kan worden; alleen dan zullen Velsenaren van de pas gebruik willen maken. Aan de Kennemerpas nemen 160 Velsense ondernemingen deel. Tegelijkertijd is bekend dat veel Velsenaren voor hun niet-dagelijkse boodschappen uitwijken naar Haarlem en Beverwijk. Er is daarnaast geen aanleiding om te veronderstellen dat het Velsense MKB behoefte heeft aan een 2^e stadspas naast de Kennemerpas.

De Vrijwilligerspas

Tot slot nog aandacht voor scenario 5: de vrijwilligerspas die ingezet kan worden als steuntje in de rug voor mantelzorgers en vrijwilligers. Deze pas bestaat in veel steden naast een stadspas en kan dus in feite los van de stadspasvarianten gezien worden. Bovendien bestaat de mogelijkheid aan te haken bij de reeds bestaande nationale Vrijwilligers- & Mantelzorgerskaart. Scenario 5 zou, indien hiervoor gekozen wordt, nader kunnen worden uitgewerkt in de kadernota Vrijwilligerswerkbeleid.

²⁶ <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/vrije-tijd-cultuur/publicaties/artikelen/archief/2012/2012-3625-wm.htm>

²⁷ Bevolkingsstatistiek 2010, uitgaande van alle Velsenaren van 15 jaar en ouder

²⁸ Purmerpas; onderzoek naar de mogelijkheden van invoering van een stadspas in de gemeente Purmerend door KWIZ te Groningen, juni 2006

Voor- en nadelen van de verschillende stadspasvarianten

	Scenario 1 Citymarketing	Scenario 2 minimaparticipatie	Scenario 3 Functionele pas	Scenario 4 Winkelkorting	Scenario 5 Vrijwilligerspas
Voorbeeld Gemeente	<i>Alkmaar, Oosterhout</i>	<i>Amsterdam, Haarlem</i>	<i>Eindhoven, Zevenaar</i>	<i>Zeist, Purmerend</i>	<i>Den Haag, Dordrecht</i>
Doelstelling	<i>Promotie stad</i>	<i>minimaparticipatie</i>	<i>Gemakkelijker gebruik overheidsdiensten</i>	<i>Attractiviteit lokale middenstad</i>	<i>Bedankje vrijwilligers / mantelzorgers</i>
Doelgroep	<i>Burger, toerist, minima</i>	<i>minima</i>	<i>burgers</i>	<i>Minima en overige burgers</i>	<i>Vrijwilligers en mantelzorgers</i>
Budgettair neutraal	Niet mogelijk	Niet mogelijk	Niet mogelijk	Niet mogelijk	Niet mogelijk
Incidentele kosten	hoog	gemiddeld	zeer hoog	hoog	gemiddeld
Structurele kosten	hoog	hoog	hoog	hoog	gemiddeld
Minima participatie	+	+	+/-	+	-
Geen stigmatisering	+/-	-	+	+/-	+
Bijdrage aan gemeentelijk beleid	+/-	+	+/-	-	+
Faciliteren gebruik gemeentelijke voorzieningen	+	+/-	+	+/-	+/-
Ondersteunen lokale middenstand	+	+/-	-	+	+/-

5. Aanbeveling

Op basis van het bovenstaande informatie kunnen we constateren dat:

- Een pas voor minima het risico van stigmatisering met zich meebrengt;
- De kortingen voor minima vaak onvoldoende zijn, zij hebben zodanig weinig te besteden dat hun prioriteiten ondanks de korting alsnog elders liggen;
- De stadspas minima geen keuzevrijheid biedt ten aanzien van de te verkrijgen kortingen;
- De gemeente Velsen op dit moment diverse participatieregelingen heeft voor ondermeer minima;
- De gemeente parallel aan dit specifieke participatiebeleid een minimabeleid voert;
- Een stadspas met daarin geïntegreerde participatieregelingen duurder is dan de huidige Velsense participatieregelingen en een groot deel van het bedrag niet ten goede komt aan minima;
- Er op dit moment geen ruimte is in de begroting 2013 voor de uitvoering van de stadspas tenzij daarvoor andere middelen worden vrijgemaakt;
- De cliëntenraad, spreekbuis voor de minimadoelgroep, onlangs nog te kennen heeft gegeven de huidige participatieregelingen te verkiezen boven de invoering van een stadspas;

- Wanneer de pas ook voor niet-minima als kooppas beschikbaar is, dit relatief hoge kosten met zich meebrengt ten aanzien van o.a. de promotie van de pas;
- De kooppas valt of staat bij een aantrekkelijk aanbod terwijl we weten dat het winkelend publiek veelal uitwijkt naar Haarlem en Beverwijk vanwege het grotere winkelaanbod voor niet-dagelijkse producten;
- Onderzoek uitwijst dat Nederlanders steeds meer online winkelen, waardoor gemeentegrenzen arbitrair worden;
- De kans op een succesvolle stadspas relatief laag is doordat het minimum aantal pashouders maar net bereikt zal kunnen worden na een aanlooptijd en via een zware inzet van promotiemiddelen;
- Er reeds een commerciële stadspasvariant bestaat in Velsen en omgeving, namelijk de Kennemerpas;
- Een functionele stadspas zeer hoge kosten qua invoering en onderhoud met zich meebrengt.

Op basis van bovenstaande bevindingen adviseren wij af te zien van de invoering van één van de stadspasvarianten 1 tot en met 4 en stellen wij voor het huidige beleid ten aanzien van (minima)participatie te continueren.

Wel hechten we er aan om burgers, die zich inzetten voor het welzijn van hun medeburgers, in positieve zin te belonen. Op basis hiervan willen we de raad voorstellen om bij het opstellen van de kadernota vrijwilligerswerkbeleid de mogelijkheid voor de invoering van stadspasvariant 5, de vrijwilligerspas, mee te nemen. De wijze van invoering, reikwijdte en financiële consequenties kunnen bij de opstelling van deze nota worden meegenomen.